

UCHWAŁA NR VII/43/2019
RADY GMINY BUDZISZEWICE
Z DNIA 18 CZERWCA 2019 ROKU

w sprawie: *uchwalenia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2019-2021*

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tj. Dz. U. z 2019 r. poz. 506) oraz art. 176 pkt 1 i art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tj. Dz. U. z 2018 r. poz. 998 z późn. zm.) Rada Gminy Budziszewice uchwala, co następuje:

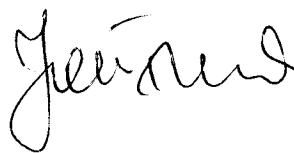
§ 1. *Uchwala się Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2019-2021*, w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Budziszewice.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Janusz Trzonek

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY

NA LATA 2019 – 2021

I. WPROWADZENIE

Rodzina to podstawowa komórka społeczeństwa i naturalne środowisko wychowawcze dziecka w którym dziecko otoczone jest opieką i ma możliwość zaspakajania swoich potrzeb. To rodzina określa cele i wartości, do których dążą dzieci, a także wywiera istotny wpływ na zachowanie się jednostek zarówno wewnątrz jak i na zewnątrz rodziny. Rodzina oddziałuje na dziecko w sposób świadomy i nieświadomy przekazując mu system wartości, tradycje, ukierunkowuje jego przyszłą aktywność.

Najczęściej niezaradność rodziny w opiece i wychowaniu własnych dzieci łączy się z dysfunkcjami takimi jak: uzależnienia, przemoc domowa, niezaradność życiowa, którym często towarzyszy również problem ubóstwa czy długotrwałego bezrobocia. Dlatego nawet niewielkie zaburzenie może powodować destabilizację w rodzinie. Problemy występujące w rodzinie często są złożone i wymagają zaangażowania wielu instytucji oraz osób dobrej woli. W takim przypadku rodzina nie jest w stanie realizować podstawowych zadań i wtedy instytucje i służby zobligowane do wspierania rodziny - są zobowiązane do podjęcia na jej rzecz określonych działań. Działania te powinny być zintegrowane, ponieważ problemy występujące w rodzinie są złożone i wymagają współpracy interdyscyplinarnej. Organizując różnorodne formy wsparcia na rzecz rodziny problemowej należy realizować zasadę podstawowej roli opiekuńczej i wychowawczej rodziny w rozwoju dziecka. Zamiast zastępować i wyręczać rodzinę w wypełnianiu jej roli, należy ją przede wszystkim wspierać i wspomagać, aby przywrócić jej prawidłowe funkcjonowanie. Wsparcie rodziny powinno być w miarę możliwości wczesne i mieć charakter profilaktyczny. Wszelkie działania powinny być prowadzone za zgodą rodziny i z jej aktywnym udziałem, uwzględniając zasadę pomocniczości. W przypadku gdy zaistnieje konieczność umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej, praca z rodziną biologiczną ma na celu jak najszybszy powrót dziecka do rodziny. Rodziny dysfunkcyjne wymagają stałego monitorowania przez pracowników socjalnych, pedagogów szkolnych, pracowników służby zdrowia, policji, kuratorów sądowych oraz przedstawicieli innych instytucji.

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2019 - 2021 dla Gminy Budziszewice zwany dalej Programem jest kontynuacją działań podjętych w ramach realizacji programu na lata 2016-2018 w związku z realizacją ustawy z dnia 9 czerwca 2011 o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej. Opracowanie i realizacja Gminnego Programu Wspierania Rodziny należy do zadań własnych Gminy zgodnie z art. 176 pkt 1 w/w ustawy.

II. PODSTAWA PRAWNA

Program będzie realizowany w oparciu o następujące akty prawne:

- 1) Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej;
- 2) Ustawa z dnia 12 marca 2004 r o pomocy społecznej;
- 3) Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie;
- 4) Ustawa z dnia 26 października 1982 r o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;
- 5) Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r o przeciwdziałaniu narkomanii .

III. ORGANIZACJA WSPIERANIA RODZINY

Obowiązek wspierania rodziny oraz organizacja pieczy zastępczej w zakresie ustalonym ustawą spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego oraz na organach administracji rządowej. Ustawa określa podział kompetencji w tym działań i zadań pomiędzy samorządami.

Wspieranie rodziny jest prowadzone za jej zgodą i aktywnym udziałem, z uwzględnieniem zasobów własnych oraz źródeł wsparcia zewnętrznego. Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych to zespół planowanych działań mających na celu przywrócenie rodzinie zdolności do wypełniania tych funkcji. Rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych wójt zapewnia wsparcie, które polega w szczególności na:

- 1) analizie sytuacji rodziny i środowiska rodzinnego oraz przyczyn kryzysu w rodzinie;
- 2) wzmocnieniu roli i funkcji rodziny;
- 3) rozwijaniu umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziny;
- 4) podniesieniu świadomości w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodziny;
- 5) pomocy w integracji rodziny;
- 6) przeciwdziałaniu marginalizacji i degradacji społecznej rodziny;
- 7) dążeniu do reintegracji rodziny.

Nowym zadaniem ustawowym dla gminy jest wprowadzenie asystenta rodziny do bezpośredniej pracy z rodziną. Asystent rodziny zajmuje się niezależnie od pracowników socjalnych, wyłącznie pomocą i pracą z rodziną. Celem asystenta rodziny jest osiągnięcie przez rodzinę podstawowego poziomu stabilności życiowej, która umożliwi jej wychowywanie dzieci. Jego głównym zadaniem jest niedopuszczenie do oddzielenia dzieci od rodziny oraz podjęcie działań zmierzających do pokonania kryzysu w rodzinie. Rolą asystenta rodziny nie jest powielanie pracy pracownika socjalnego, którego zadanie polega m.in. na systematycznej diagnozie środowisk zagrożonych wykluczeniem i udzielanie im odpowiedniego wsparcia. Asystent rodziny przydzielony będzie do pracy tylko z tymi rodzinami, w których sytuacja dziecka małoletniego wymaga wsparcia zewnętrznego. Praca asystenta rodzinnego polega na aktywnym wspieraniu rodziny wychowującej dzieci, w której mają miejsce problemy trudne do pokonania samodzielnie przez tę rodzinę.

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych gminy należy współfinansowanie pobytu dziecka w pieczy zastępczej. W przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej albo w rodzinnym domu dziecka gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:

- 1) 10% w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- 2) 30% w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- 3) 50% w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

III. DIAGNOZA SYTUACJI RODZIN W GMINIE BUDZISZEWICE

Gmina Budziszewice znajduje się w północno – zachodniej części powiatu tomaszowskiego w województwie łódzkim. Jest otoczona gminami: Żelechlinek, Ujazd i Lubochnia – powiat tomaszowski, Koluszki – powiat łódzki wschodni. Na koniec 2018 roku Gminę Budziszewice zamieszkiwało ogółem 2204 osób.

Zadania z zakresu pomocy społecznej oraz kreowanie lokalnej polityki społecznej na terenie Gminy koordynuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Budziszewicach. W poniższych tabelach przedstawiono liczbę osób i rodzin korzystających ze wsparcia Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Budziszewicach.

1. Tabela nr 1. Liczba osób i rodzin korzystających z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Budziszewicach (opracowano na podstawie danych Ośrodka Pomocy Społecznej)

ROK	LICZBA RODZIN	LICZBA OSÓB W RODZINIE
2016	82	248
2017	83	254
2018	61	173

2. Tabela nr 2. Struktura rodzin objętych pomocą GOPS w 2016 roku (opracowano na podstawie danych Ośrodka Pomocy Społecznej)

WYSZCZEGÓLNIENIE	LICZBA RODZIN	LICZBA OSÓB W RODZINIE
RODZINY OGÓŁEM (o liczbie osób)	82	248
1	27	27
2	7	14
3	14	42
4	16	64
5	11	55
6 i więcej	7	46
w tym z rodzin ogółem – rodziny z dziećmi ogółem	48	205

(o liczbie dzieci)		
1	15	50
2	19	78
3	10	50
4	3	18
5	1	9
6 i więcej	0	0

3. Tabela nr 3. Struktura rodzin objętych pomocą GOPS w 2017 roku (opracowano na podstawie danych Ośrodka Pomocy Społecznej)

WYSZCZEGÓLNIENIE	LICZBA RODZIN	LICZBA OSÓB W RODZINIE
RODZINY OGÓŁEM (o liczbie osób)	83	254
1	24	24
2	9	18
3	14	42
4	21	84
5	7	35
6 i więcej	8	51
w tym z rodzin ogółem – rodziny z dziećmi ogółem (o liczbie dzieci)	49	207
1	15	48
2	20	82
3	9	45
4	4	24
5	1	8
6 i więcej	0	0

4. Tabela nr 4. Struktura rodzin objętych pomocą GOPS w 2018 roku (opracowano na podstawie danych Ośrodka Pomocy Społecznej)

WYSZCZEGÓLNIENIE	LICZBA RODZIN	LICZBA OSÓB W RODZINIE
RODZINY OGÓŁEM (o liczbie osób)	61	173
1	20	20
2	8	16
3	11	33
4	11	44
5	6	30
6 i więcej	5	32
w tym z rodzin ogółem – rodziny z dziećmi ogółem (o liczbie dzieci)	32	135
1	12	39
2	11	45
3	5	25
4	3	18
5	1	8
6 i więcej	0	0

5. Tabela nr 5. Powody przyznania pomocy (opracowano na podstawie danych Ośrodka Pomocy Społecznej)

POWODY PRZYZNANIA POMOCY	ROK 2016 LICZBA RODZIN	ROK 2017 LICZBA RODZIN	ROK 2018 LICZBA RODZIN
ubóstwo	7	7	10
potrzeby ochrony macierzyństwa – w tym wielodzietność	20	16	11
bezrobocie	22	32	30
niepełnosprawność	43	44	37
długotrwała lub ciężka choroba	57	61	39
bezzadność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	2	1	0
alkoholizm	3	4	2
przemoc w rodzinie	1	0	0
trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	0	1	1

Z powyższych danych wynika, że najczęściej z pomocy korzystały rodziny z powodu długotrwałej choroby, niepełnosprawności, bezrobocia i ubóstwa. Pracownicy socjalni w ramach wykonywania swoich obowiązków podejmują działania na rzecz rodzin dysfunkcyjnych borykających się z różnymi problemami. Zdarza się często, że w jednej rodzinie występuje kilka powodów trudnej sytuacji np. bezrobocie, alkoholizm, długotrwała choroba, ubóstwo. Często problemy występujące w rodzinie zalegają się i dlatego niełatwo jest określić, który z nich stanowi problem pierwotny. Praca z takimi rodzinami wymaga od kadry pomocy społecznej profesjonalizmu i zaangażowania w podejmowane działania.

Ważnym instrumentem polityki edukacyjnej i integracyjnej oraz wyrównywania szans rozwojowych jest edukacja przedszkolna. Dla dzieci, których rozwój przebiega nieharmonijnie lub z opóźnieniem, wychowanie przedszkolne jest szansą na wczesne wspieranie rozwoju w sferze poznawczej, funkcjonalnej i społecznej. Edukacja szkolna w Gminie Budziszewice realizowana jest w Szkole Podstawowej w Budziszewicach – ogółem 310 dzieci i uczniów, zaś w Punkcie Przedszkolnym w Rękawcu jest 39 dzieci.

Dodatkowo wszystkie dzieci objęte wychowaniem i edukacją z rodzin, których dochód nie przekracza 150% kryterium dochodowego określonego w ustawie o pomocy społecznej mają możliwość korzystania z posiłku w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023. Z nieodpłatnych posiłków korzystało dzieci i uczniów w 2017 roku - 88, zaś w 2018 roku – 86.

W przypadku niemożności zapewnienia dziecku opieki i wychowania przez rodziców, sąd postanawia o umieszczeniu dziecka w pieczy zastępczej. Według stanu na dzień 31.12.2018 r. z Gminy Budziszewice jedno dziecko wychowuje się w pieczy zastępczej – ustanowiono rodzinę zastępczą. Gmina ponosi odpłatność za umieszczenie w/w dziecka w pieczy zastępczej tj. w 2018 roku w wysokości 4.079,00 zł.

IV. ZASOBY GMINY

Organizując różnorodne formy wsparcia na rzecz rodziny problemowej, należy docenić i konsekwentnie realizować zasadę podstawowej roli opiekuńczej i wychowawczej rodziny w rozwoju dziecka.

Rodzinę należy wspierać i wspomagać, aby przywrócić jej prawidłowe funkcjonowanie. Trzeba budować system wsparcia rodzin biologicznych oraz rozwijać rodzinne formy opieki zastępczej. Bardzo ważne jest aby wszystkie podmioty i instytucje uczestniczyły w procesie wspierania rodziny.

Gminny Program wspierania rodziny w Gminie Budziszewice na lata 2019-2021 będzie służył realizacji gminnej polityki rodzinnej. Działania na rzecz dziecka i rodziny realizują następujące instytucje z terenu gminy Budziszewice:

- 1) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Budziszewicach – praca socjalna, pomoc finansowa i rzeczowa, dożywianie dzieci w szkołach,;
- 2) Gmina Budziszewice – dowozy uczniów do szkół, przyznawanie wyprawki szkolnej;
- 3) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Budziszewicach – przeciwdziałanie problemom związanym z nadużywaniem alkoholu, działalność profilaktyczna i edukacyjna;

- 4) Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Budziszewicach – podejmowanie działań wspierających wobec rodzin uwięzionych w przemoc;
- 5) Placówka służby zdrowia w Gminie Budziszewice – działalność w zakresie profilaktyki i opieki zdrowotnej;
- 6) Szkoła Podstawowa w Budziszewicach – działalność edukacyjno – wychowawcza, wsparcie pedagogiczne i psychologiczne dla dzieci/uczniów i rodziców;
- 7) Punkt przedszkolny – organizowanie opieki dla dzieci w wieku przedszkolnym.

Poza terenem Gminy Budziszewice swoje siedziby mają również inne instytucje działające na rzecz mieszkańców gminy współpracujące z miejscowymi służbami pomocowymi w obszarze wspierania rodziny. Są to:

- 1) Komisariat Policji w Rokicinach;
- 2) Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tomaszowie Maz.;
- 3) Ośrodek Interwencji Kryzysowej przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Tomaszowie Maz.;
- 4) Sąd Rejonowy w Tomaszowie Maz.;
- 5) Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej Sądu Rejonowego w Tomaszowie Maz.;
- 6) Powiatowy Urząd Pracy w Tomaszowie Maz.

VI. ADRESACI PROGRAMU

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2019 – 2021 dla Gminy Budziszewice skierowany jest do rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, dzieci i młodzieży, którym rodzina nie zapewnia należytej opieki, zagrożonych umieszczeniem w rodzinie zastępczej lub pieczy zastępczej oraz rodzin, którym zostały odebrane bądź ograniczone prawa rodzicielskie.

V. CEL GŁÓWNY PROGRAMU

Celem głównym programu jest wsparcie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo –wychowawczych.

VI. CELE SZCZEGÓŁOWE PROGRAMU

1. Wsparcie materialne i zapewnienie rodzinom stabilizacji i poczucia bezpieczeństwa socjalnego.

ZADANIA	REALIZATORZY	PLANOWANY TERMIN REALIZACJI	WSKAŹNIKI REALIZACJI ZADANIA
Zapewnienie pomocy finansowej i rzeczowej rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej	GOPS w Budziszewicach	2019 – 2021	Liczba rodzin: - objętych pomocą społeczną - korzystających z zasiłków rodzinnych, funduszu alimentacyjnego - objętych świadczeniem wychowawczym „Rodzina 500+” - świadczeniem „Dobry start”
Świadczenie pomocy w formie posiłków w ramach rządowego programu „Posiłek w domu i w szkole”	GOPS w Budziszewicach	2019 – 2021	Liczba dożywianych dzieci/uczniów
Pomoc materialna w formie stypendium szkolnego	Urząd Gminy w Budziszewicach	2019 - 2021	Liczba przyznanych stypendiów szkolnych
Współfinansowanie pobytu dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej	GOPS w Budziszewicach, Urząd Gminy w Budziszewicach, Powiatowe Centrum Pomocy w Rodzinie w Tomaszowie Maz.	2019-2021	Liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej, koszt współfinansowania

2. Podejmowanie działań profilaktycznych i edukacyjnych na rzecz rodziny.

ZADANIA	REALIZATORZY	PLANOWANY TERMIN REALIZACJI	WSKAŹNIKI REALIZACJI ZADANIA
Wspieranie działań profilaktycznych zapobiegających powstawaniu zjawisk patologicznych w rodzinie (zajęcia edukacyjne, pogadanki)	GOPS w Budziszewicach GKRPA w Budziszewicach Szkoła Podstawowa w Budziszewicach	2019 – 2021	Liczba dzieci objętych działaniami Liczba działań profilaktycznych
Promowanie funkcji rodziny wspierającej	GOPS w Budziszewicach Szkoła Podstawowa w Budziszewicach	2019 – 2021	Liczba rodzin wspierających
Podniesienie społecznej świadomości o znaczącej roli rodziny poprzez rozpowszechnianie ulotek, materiałów informacyjnych	GOPS w Budziszewicach Urząd Gminy w Budziszewicach GKRPA w Budziszewicach	2019 - 2021	Liczba ulotek Liczba materiałów edukacyjnych czy działań informacyjnych

3. Wspieranie rodzin zagrożonych patologią, rodzin dysfunkcyjnych w rozwiązywaniu ich problemów życiowych oraz wzmocnienie i wyzwalanie zasobów tkwiących w rodzinach.

ZADANIA	REALIZATORZY	PLANOWANY TERMIN REALIZACJI	WSKAŹNIKI REALIZACJI ZADANIA
Rozpoznanie sytuacji rodziny przeżywającej trudności	GOPS w Budziszewicach	2019 – 2021	Liczba rodzin przeżywających trudności
Prowadzenie monitoringu sytuacji rodzin zagrożonych kryzysem	GOPS w Budziszewicach	2019 – 2021	Liczba monitorowanych rodzin
Wspieranie rodzin poprzez przydzielenie asystenta rodziny (w zależności od potrzeby)	GOPS w Budziszewicach	2019 – 2021	Liczba asystentów rodziny Liczba rodzin objętych pomocą asystenta rodziny
Motywowanie członków rodziny do podejmowania działań na rzecz niwelowania własnych dysfunkcji (do podjęcia terapii leczenia uzależnień lub kierowanie na leczenie odwykowe)	GOPS w Budziszewicach GKRPA w Budziszewicach Sąd Rejonowy w Tomaszowie Maz.	2019 - 2021	Liczba osób, które podjęły dobrowolną terapię Liczba osób kierowanych na leczenie odwykowe przez Sąd
Zwiększenie skuteczności działań wspierających podejmowanych wobec rodzin uwięzionych w przemoc	GOPS w Budziszewicach Zespół Interdyscyplinarny w Budziszewicach Ośrodek Interwencji Kryzysowej przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Tomaszowie Maz.	2019 -2021	Liczba rodzin objęta procedurą „Niebieskiej Karty”

Praca socjalna świadczona przez pracowników socjalnych polegająca na wzmacnianiu lub odzyskiwaniu przez rodzinę zdolności do pełnienia prawidłowych funkcji w społeczeństwie	GOPS w Budziszewicach	2019 – 2021	Liczba rodzin objętych wsparciem w postaci pracy socjalnej
--	-----------------------	-------------	--

VII. PRZEWIDYWANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU

W wyniku przeprowadzonych działań przewidywane jest osiągnięcie następujących efektów:

- 1) polepszenie sytuacji dziecka i rodziny;
- 2) poprawa funkcjonowania rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi;
- 3) przeciwdziałanie umieszczaniu dzieci w pieczy zastępczej;
- 4) wzmocnienie roli rodziny biologicznej w wychowaniu dzieci w celu pozostawienia dzieci w rodzinie naturalnej w miejscu zamieszkania;
- 5) zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych rodzin celem zapobiegania powstawaniu sytuacji kryzysowych;
- 6) wzrost świadomości społeczeństwa na temat prawidłowego funkcjonowania rodziny i poprawnych relacji rodzinnych;
- 7) zintegrowanie działań podmiotów na rzecz wspierania rodziny.

VIII. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU

Zadania Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2019-2021 będą realizowane i wdrażane zgodnie z możliwościami finansowymi Gminy. Źródłem finansowania Programu będą środki z budżetu Gminy Budziszewice i dotacji z budżetu państwa na dofinansowanie zadań własnych.

IX. MONITORING I EWALUACJA

1. W terminie do dnia 31 marca każdego roku Wójt Gminy składa Radzie Gminy roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z realizacją zadań.
2. Sporządzanie sprawozdań rzeczowo – finansowych z zakresu wspierania rodzin oraz przekazywanie ich wojewodzie w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 187 ust. 3 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Celem monitoringu jest uzyskanie informacji na temat realizacji planowanych działań w zakresie ich czasu realizacji, założeń, źródeł finansowania oraz przełożenia na osiągnięcie rezultatów Programu. Ewaluacja zaś ma na celu pozyskanie informacji czy osiągnięto zakładane rezultaty oraz czy pozwoliły one i w jakim stopniu na realizację zadań.

Koordynatorem Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2019-2021 będzie Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Budziszewicach. Wskazana jest stała współpraca pomiędzy instytucjami, organizacjami i stowarzyszeniami w celu zapewnienia najlepszego efektu podjętych inicjatyw.